

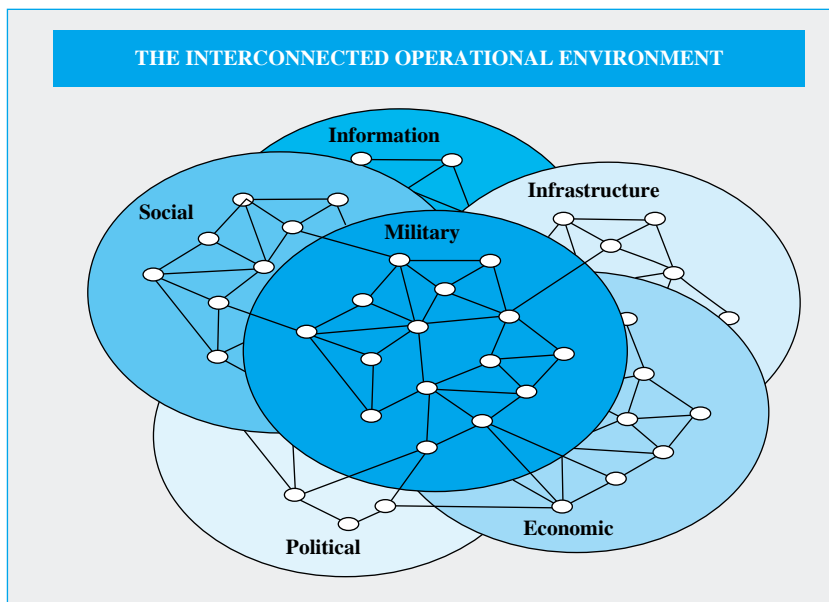
Ing. Ján Spišák

Koncept rozhodujících bodů

(2. část)

**VOJENSKÉ
UMĚNÍ****Aplikace teorie rozhodujících bodů v procesu operačního plánování**

Posuzování, jaké rozhodující body určit pro zdárný průběh operace, je záležitostí komplexní, systémové analýzy v průběhu operačního plánování. Právě zde se hledá odpověď na otázku – proč je rozhodující bod významný a rozhodující. Tento proces zahrnuje analyzování a hodnocení všech faktorů a aspektů vyskytujících se v daném operačním prostředí (faktorů politické, vojenské, ekonomické, sociální, informační sféry a prvků infrastruktury) a rovněž všech atributů protivníka jako systému.

Obr. 1: Uzly a spojení operačního prostředí

Do úvahy se berou jednotlivé prvky systémů, mající určitý vliv na možný průběh operace. Hledá se rovněž vazební spojení mezi těmito prvky, které umožňuje jejich vzájemnou interakci. Analýza v procesu plánování se pak zabývá vztahem prvek (uzel) – spojení (vazba). Ovládnutí jednoho rozhodujícího bodu pak může mít velký dopad i na více uzlů v rámci celého systému.

Analýza „uzel-spojení“, spojená se systémovým pohledem na operační prostředí a pochopení vztahu jednotlivých rozhodujících faktorů (rozhodujících schopností, požadavků a zranitelností), může objasnit vhodný postup sil k těžišti protivníka. Jeho určení

představuje rozhodující aspekt tvorby koncepce operace. Jednoduše řečeno, *jestliže chceš porazit protivníka, musíš nejdříve identifikovat jeho těžiště, najít způsob (cestu) k jeho zničení, zatímco chráníš těžiště vlastní*. Pro velitele to znamená rozhodnout, zda k těžišti protivníka je vhodnější přímý nebo nepřímý postup, případně kombinace obou. Zatímco přímý postup znamená působení především na silné stránky protivníka, nepřímý využívá slabá a zranitelná místa (rozhodující zranitelnosti) těžiště protivníka.

Jestliže je použit nepřímý postup, doktríny nabádají identifikovat rozhodující body a přes tyto pak působit na těžiště. Je pravděpodobné, že část, případně většina rozhodujících faktorů bude mít příbuzný vztah s rozhodujícími body, na které musí být v dalším průběhu rozhodovacího procesu zaměřena pozornost.

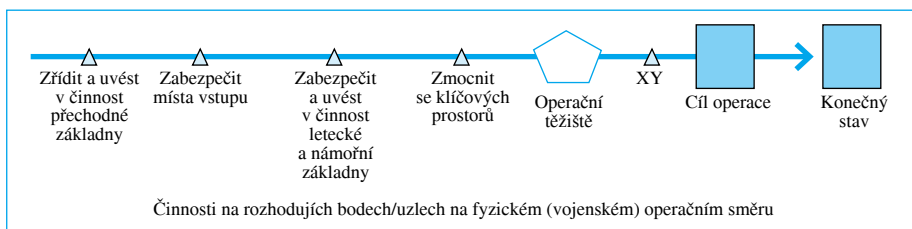
■ „Kinetické“ operace

U kinetických operací existuje v daném prostoru operace množství rozhodujících bodů, na něž může být útočeno (působeno) nebo mohou být drženy či kontrolovány dostupnými silami a schopnostmi. Plánovači by měli tyto potenciální body studovat, analyzovat a určovat, které z nich nabízí nejlepší příležitost postupu k těžišti protivníka, nebo které mohou prodloužit vlastní operační dosah či umožnit použití vlastních sil a schopností. Po této analýze pak může velitel stanovit nejdůležitější rozhodující body pro další plánování a přidělit potřebné zdroje k vytvoření požadovaného účinku na ně. Následně by měl podporovaný velitel určit dostatečné síly a prostředky k získání nebo ovládnutí těchto rozhodujících bodů.

Úspěch v kinetických operacích závisí na schopnosti velitele určit základní úkoly, stanovit priority a posloupnost jejich realizace s dostupnou bojovou silou a definovat jejich přímé svázání s rozhodujícími body a cíli operace. Rozhodující body formují a ovlivňují průběh operace. Umění je stanovit představuje důležitou část tvorby koncepce operace. Jejich výběr by měl být plně v souladu s určeným těžištěm. Při tvorbě koncepce operace jsou definovány na operační i taktické úrovni. Na operační úrovni (Joint Force Command) mají zpravidla přímý vliv při působení na těžiště. Na taktické úrovni (Component Command) se stávají cíli na jednotlivých operačních směrech (směrech úsilí) a jsou přímo spojeny se splněním mise nebo daného úkolu. Rozhodující body geografického charakteru, které mají veliteli umožnit „zmocnit se, dobýt nebo znovu získat (prostor)“..., případně získat iniciativu, patří k nejdůležitějším. Jejich kontrola pomáhá získat volnost operačního manévru, udržuje tempo útoku a iniciativu. To stejné platí i z pozice protivníka. Jestliže je (protivník) schopen je ovládnout, případně zabránit jejich získání, může dosáhnout naplnění úkolů a cílů operace, vyčerpat svého protivníka, donutit jej k předčasné kulminaci nebo přejít do protiútoků.

Příklad geograficky orientovaných rozhodujících bodů na fyzickém operačním směru je znázorněn na obr. 1. Je zde spojena řada rozhodujících bodů, vedoucí ke splnění cíle operace (ovládnutí prostoru nebo porážka protivníka) a dosažení konečného stavu. Zásadním faktorem je v tomto případě poziční vztah k protivníkovi.

Pro operace vysoké intenzity je charakteristická souběžnost, důležitá je hloubka a požadované tempo operace. Tyto faktory zpravidla nelze udržovat na požadované úrovni. V takových případech je nutné, aby velitelé omezili počet rozhodujících bodů a cílů, jež mají být obsazeny simultánně. Posloupnost jednotlivých akcí k zachování tempa musí plánovat s rozmyslem a mít na vědomí faktory času a prostoru, s ohledem na dostupnou bojovou sílu.

Obr. 2: Příklad činností na rozhodujících bodech

Mohou nastat situace, že bojová síla a jiné schopnosti vojenských sil budou nedostačité k tomu, aby jednotlivou akcí rychle ovlivnily těžiště protivníka. To je zpravidla neuskutečnitelné. V tom případě musí podporovaný velitel selektivně zaměřit sérii více akcí vůči jednotlivým zranitelným místům (vybraným rozhodujícím bodům a vazebním spojením) protivníka až do doby, kdy kumulativní účinky těchto akcí dosáhnou úspěchu v dané operaci. *Tak, jak komplexní úsilí jednotlivých druhů sil je nejlepším způsobem útoku na pozemní síly ve vojenském systému, soustředěný útok (vliv) na několik zranitelných bodů v jiných systémech může nabídnout účinnou metodu k ovlivnění těžiště protivníka.*

■ „Nekinetické“ operace a dosažení „rozhodujícího účinku“

Vhodným příkladem, kdy uvažování nad rozhodujícím bodem geografického charakteru se transformuje na přístup „dosažení účinku“, je britská doktrinální škola. V čem spočívá tato filozofie? Doktrína JWP 5-00 *Joint Operations Planning* vztahuje rozhodující body k těžišti, přičemž uvádí, že i když je pravděpodobné, že eliminace těžiště protivníka bude dosažitelná přímým postupem, je mnohem reálnější, že to bude vyžadovat sérii koordinovaných činností. Doktrína takto nepřímou obhájí metodu nepřímého postupu a působení na slabá a zranitelná místa protivníka. Tyto koordinované akce pak doktrína definuje jako rozhodující body, přičemž současně přiznává, že **britské pojetí výrazu „rozhodující bod“** je v určité kontradikci s terminologií NATO, resp. publikací AAP-6. **Popisuje** jej tedy **jako účinek**, jehož úspěšný výsledek je předpokladem k „odemčení“ těžiště.

Takto chápané rozhodující body – účinky již nemusí nezbytně představovat boj nebo fyzické setkání vojsk a rovněž nemusí mít atributy geografické dimenze. Mohou eliminovat nebo odepírat určité schopnosti protivníka, nebo „dosáhnout jeho vstřícnosti zasednout k vyjednávacímu stolu“. Klíčovým jsou výsledky (účinky), jež mají jednotlivé akce na protivníka. Doktrína zdůrazňuje, že tyto musí být měřitelné – jednotlivé rozhodující body se hodnotí v tzv. acid testu. V něm se posuzuje, zda vyloučení daného bodu z plánu operace v plánovací fázi procesu by uškodilo celkové soudržnosti plánu a v průběhu provedení by tím mohlo ohrozit životaschopnost celého plánu. Když plánovači vytvářejí rozhodující body, vždy by je měli definovat ve smyslu jejich účinku na protivníka, operační prostředí a vlastní síly, zabezpečit, aby míra jejich naplňování mohla být měřitelná a jasně vyslovit účel každého rozhodujícího bodu.

Rozhodující podmínky

Na příkladu jiné britské doktríny, JDP 5-00 *Campaign Planning*, lze pozorovat posun v proudu operačního myšlení, vztahující se k tomuto konceptu. Uvažování nad rozhodujícím bodem, případně rozhodujícím účinkem, posouvají její autoři k dosahování

„rozhodujících podmínek“, které, jako specifická kombinace okolností, mají být nastoleny (a jsou nezbytné) pro dosažení cílů tažení. Měly by odrážet vzájemnou závislost mezi jednotlivými podmínkami a vztah mezi každou z nich, operačním těžištěm a cíli tažení. Rozhodující podmínky se mohou vztahovat k fyzickým podmínkám konkrétních osob nebo míst (ačkoli s nimi nemusí být geograficky svázány), méně hmatatelným virtuálním fenoménům jako např. řízení informací (včetně jejich přijetí, přenosu a manipulace), nebo dokonce psychologickým faktorům jako je úroveň porozumění, vzájemná důvěra nebo soudržnost mezi jednotlivci a organizacemi.

Je málo pravděpodobné, že velitel společných sil bude schopen vytvořit a udržovat všechny rozhodující podmínky nezbytné pro dosažení úspěchu bez podpory ostatních aktérů. Navíc, on sám může být závislý na ostatních, jak tyto podmínky účinně využít. V každém případě, když sám nemůže tyto podmínky vytvořit nebo zajistit, že přispějí k požadovanému konečnému stavu, měl by s ostatními aktéry spolupracovat a činnosti koordinovat, případně situaci řešit s nadřízeným velitelem.

Příklad: Společný velitel může při tvorbě koncepce operace rozpoznat, že zajištění bezpečnosti vlastními silami hostitelského státu je významnou rozhodující podmínkou, která přispívá naplnění cílů teritoriální integrity. Může být schopen tyto síly rekrutovat a cvičit, ovšem nebude schopen zajistit, aby její příslušníci byli placeni, nebo že v daném teritoriu budou nastolena taková vládní opatření, jež zajistí jeho kontrolu a odpovědnost. Z hlediska těchto aspektů se bude muset spoléhat na ostatní aktéry buď cestou přímého vyjednávání, nebo nepřímým vlivem cestou služebního postupu. Alternativní cestou může být vyžádání rozšířit svůj mandát a přidělení dodatečných zdrojů.

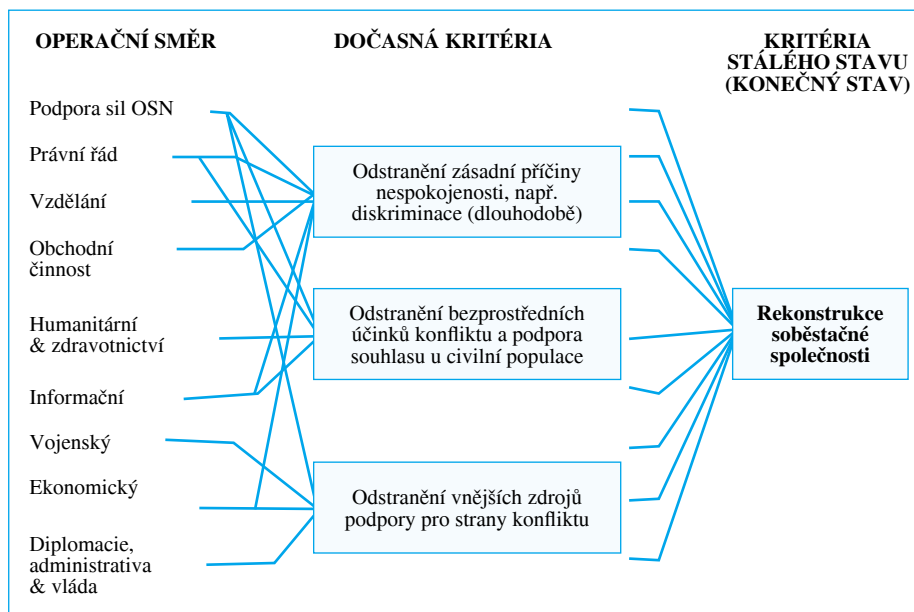
Termín a definice „rozhodujících podmínek“ rozšiřuje stávající pojem rozhodujícího bodu, je vhodnější pro současné operace a lépe odráží komplexní přístup. Toho si byli vědomi i tvůrci aliančních doktrín, když koncem roku 2010 tento pojem oficiálně uvedli do doktrinální „síně slávy“ novelizací základní alianční doktríny AJP-01 (D) *Allied Joint Doctrine*. Doktrína definuje rozhodující podmínky jako:

„Kombinace okolností, účinků nebo specifických událostí, rozhodující faktor nebo funkce, která, v případě že se uskuteční, umožňuje veliteli získat značnou výhodu nad protivníkem nebo materiálně přispět k dosažení operačního cíle.“

Rozhodující podmínky jsou logicky určovány z procesu analýzy těžiště. Rovněž jako rozhodující body (je otázkou, dokdy se tento pojem ještě doktrinálně udrží) i rozhodující podmínky jsou seřazeny podél operačních směrů vedoucích k těžišti protivníka. Obdobně jako rozhodující body, mohou být těmito podmínkami místo, přesný okamžik nebo významná charakteristika či kvalita, na které závisí volnost jednání a moc těžiště. Schopnost velitele dosáhnout (nastavit) příznivé rozhodující podmínky mu umožňuje udržet volnost jednání, tempo a iniciativu.

Praktická aplikace konceptu

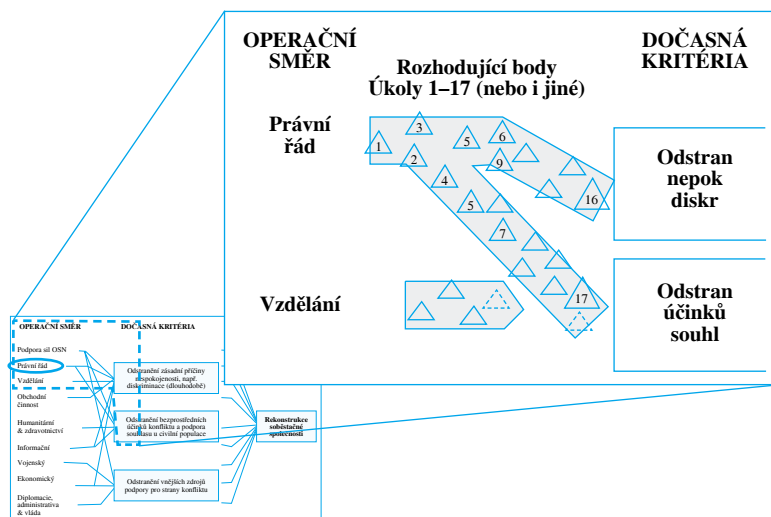
Aplikaci konceptu rozhodujících bodů lze pochopit na příkladu tvorby tzv. „komplexního plánu operace“ na podporu míru. Tento zobrazuje, jak jednotlivé (fyzické i logické) operační směry (směry aktivit) putují k dosažení konečného stavu. Jak je znázorněno na obr. 2, jsou na nich postupně naplňována dočasná kritéria (rozhodující body, účinky) charakterizující splnění nutných podmínek a nakonec vedoucí k situaci, kdy je dosažen požadovaný konečný stav.

Obr. 3: Naplňování kritérií na jednotlivých operačních směrech

Jestliže na příkladu jednoho operačního směru (na obrázku č. 3 znázorněn „právní řád“) zobrazíme jednotlivé aktivity (1–17) v detailu, odhalí se celá škála možných rozhodujících bodů, přenesena do úkolů, opatření a podmínek.

Definované rozhodující body mohou být značně složité, počátek a doba jejich naplňování (dosahování) jsou různé a závisí na plnění aktivit ostatních zainteresovaných aktérů. Jednotlivé úkoly (opatření) spolu souvisí, vzájemně se doplňují, mohou být plněny souběžně nebo postupně a musí se odzrcadlit i v plánech těchto aktérů.

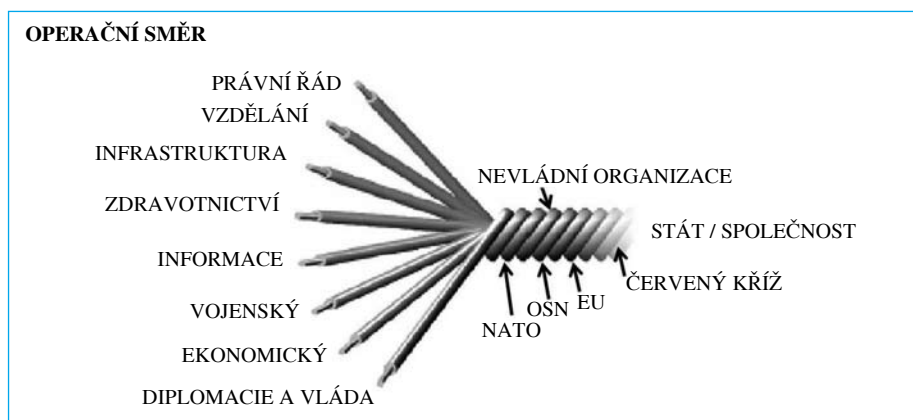
Obr. 4: Naplňování kritérií na operačním směru „Právní řád“

Pro nastolení právního řádu, jako jedné z podmínek naplnění dočasných kritérií (odstranění zásadní příčiny nespokojenosti a odstranění bezprostředních účinků konfliktu), bude nutné splnit úkoly, opatření a dílčí podmínky jako jsou např. (možná varianta):

1. Zavést počáteční režim bezpečnosti prostřednictvím vojenských, v ideálním případě společných vojensko-civilních hlídek.
2. Zřídít odpovídající ústavně-právní systém.
3. Zřídít pracovní vztahy s mezinárodním výborem Červeného kříže.
4. Založit pravomoc nalézat právo.
5. Zřídít účinnou a důvěryhodnou justici (soudní moc).
6. Odsouhlasit a vyhlásit pravidla zadržení (detence).
7. Zřídít silnou protikorupční jednotku k zajištění důkazní hodnoty jednání policie a soudů.
8. až 15. Další úkoly dle rozhodnutí.
16. Zřízení domácí výcvikové policejní akademie.
17. Domácí právní a pořádkové instituce předpokládají autonomní nezávislou odpovědnost (za dodržování práva a pořádku).

Ve smyslu plánování tyto úkoly představují určitou logickou posloupnost (cestu) naplňování kritérií, které mají být dosaženy. Odpovědnost za jejich plnění spočívá v gesci mocenských, bezpečnostních, legislativních i jiných, vzájemně se doplňujících složek. K tomu současně přispívají i aktivity aktérů na dalších operačních směrech. Úkoly na nich budou různorodé v závislosti na stanoveném cíli, schopnostech, míře zapojení apod.

Je důležité zmínit, že žádný z aktérů účastnících se operace nebude schopen samostatně dosáhnout všech účinků potřebných k nastolení práva a pořádku. Jednotliví aktéři na ostatních operačních směrech, jak znázorňuje obr. 4, budou muset pomyslně „proplétat“ své úsilí s ostatními, aby dosáhli požadovaného výsledku.

Obr. 5: Plnění kritérií na operačním směru „Právní řád“ v součinnosti s ostatními aktéry

Tato „provazová“ analogie přispívá k pochopení, jak jednotliví účastníci mohou dosáhnout rozhodujícího účinku. Jestliže kterýkoliv pramen provazu oslabí celkovou

strukturu, je málo pravděpodobné, že tato, ačkoliv oslabená, se zborčí. Ostatní prameny – aktéři – budou muset tuto strukturu zpevnit.

Uvedený příklad lze aplikovat při analýze a hodnocení dalších operačních směrů a souvisejících rozhodujících bodů (podmínek), jež jsou v konečném důsledku zobrazeny a popsány v koncepci operace. Existuje celá řada faktorů, vlivů a podmínek ovlivňujících celkový výsledek „vizualizace“ myšlenek velitele a štábu. K takovým patří např. jejich znalost a dovednost aplikovat a implementovat prvky operačního umění, zkušenost, přehled o situaci, předvídavost, dostupnost informací o jednotlivých aspektech operačního prostředí, schopnost spolupracovat s ostatními aktéry a mnoho dalších podmínek.

Praktická aplikace konceptu rozhodujících bodů je záležitostí rovněž mnohonárodního společného cvičení Combined Joint Exercise „COMBINED DESTINY“. Koná se každoročně za účasti studentů a příslušníků řídicího štábu (akademických pracovníků) pět velitelských a štábních škol (CID – Collège Interarmées de Défense) v Paříži, Joint Services Command and Staff College (JSCSC) ve Watchfieldu (Shrivenham), Führungs Akademie der Bundeswehr (FüAk) v Hamburku, Istituto Superiore di Stato Maggiore Interforze (ISSMI) v Římě a Escuela Superior de las Fuerzas Armadas (ESFAS) v Madridu. Cvičení probíhá podle scénáře k operacím krizového managementu, jeho hlavní část je zaměřena na plánování operace na podporu míru.

V rámci procesu operačního plánování je hlavní pozornost věnována tvorbě **koncepce operace**, přičemž z hlediska svého významu zaujímá koncept rozhodujících bodů výsadní postavení. Ve své konečné podobě poskytuje možnost sledovat průběh operace, jak jsou postupně naplňována jednotlivá opatření směřující k dosažení konečného vojenského stavu. Cvičící – podle toho, jaké základy operačního umění jim jednotlivá škola poskytuje – používají ve své operační mluvě oba výrazy: „rozhodující bod“ i „rozhodující podmínka“.

Podstatným však je, že ať je to bod (místo, konkrétní okamžik, osobitá vlastnost či kvalita) nebo podmínka (kritéria), jsou si vědomi, že tyto mají být na jednotlivých operačních směrech nastoleny. Na podporu tohoto argumentu je v tabulce uvedena varianta pojednávaného konceptu vypracovaná operační skupinou (2009).

Závěr

Úspěšné plánování, provádění a podpora vojenských operací vyžaduje hluboké a jasné porozumění doktrínám a v nich popsaných souvislostem operačního umění. Operační koncepty, ke kterým výše popisovaný koncept jednoznačně patří, jsou vedle operačního odhadu a operačního plánu podstatnou součástí koncepce operace.

Právě na konceptu rozhodujících bodů je patrné, že Jominiho myšlenky zůstávají aktuální, že operační umění je živé, myšlenkově a doktrinálně se vyvíjí a nabízí nové dimenze pro uvažování nad způsobem řešení konfliktů a krizí. Bez ohledu, zda postup vojenských a nevojenských aktérů k těžišti bude přes rozhodující body, rozhodující účinky, případně cestou k dosahování rozhodujících podmínek, základní filozofie konceptu zůstává společná.

Vývoj vojenství v některých aspektech ovšem předbíhá vývoj doktrinální a změny, které by měly být postihnuty v doktrinálních publikacích, se mnohdy dostávají opožděně, nebo vůbec. Návrat k vojenství a přemýšlení o něm, je proto trvalým požadavkem pro

Tab.: Definování rozhodujících podmínek pro zvolenou variantu řešení situace

1. RSOM (<i>Reception, Staging and Onward Movement</i>) and FOC (<i>Final Operational Capabilities</i>) reached.	1. Příjem, soustředění a odeslání. Konečné operační schopnosti jsou dosaženy.
2. UN observes protected.	2. Pozorovatelé OSN jsou chráněni.
3. Factional aggression halted.	3. Agrese frakcí je zastavena.
4. CIMIC Centres operational.	4. Střediska CIMIC jsou v činnosti.
5. CIDG (<i>Civil Defence Guild</i>) Radio halted.	5. Rozhlas CIDG (<i>Bratrstvo civilní obrany</i>) nevysílá.
6. Corridor secured.	6. Koridory jsou zajištěny.
7. Cantonment sites operational.	7. Prostory ubytování vojsk jsou funkční.
8. Maritime/littoral commercial traffic secured.	8. Námořní a pobřežní obchodní doprava je zajištěna.
9. LOCs cleared of immediate threats.	9. Operační směry jsou zajištěny před přímou hrozbou.
10. Militias disarmed.	10. Milice jsou ozbrojeny.
11. Liaison/advisors established with Police.	11. Styk poradců s policií je zřízen.
12. NGO (<i>non Governmental Organizations</i>) have freedom of movement.	12. Nevládní organizace mají zajištěnou volnost pohybu.

všechny, jež mají na kariéru vojenských profesionálů byt' sebemenší vliv. Jestliže operační umění má být velitelům a štábům při tvorbě strategií, vojenských tažení a operací skutečnou oporou, je nezbytné, aby jim tato byla poskytnuta i v rovině teoretické. Tento článek se pokusil k tomu přispět.

Užitá literatura:

- CLAUSEWITZ, Carl von. *O válce*. Praha: Academia, 2008, ISBN 978-80-200-1598-3, 756 s.
- CLAUSEWITZ, Carl von. *On War*. Michael Howard and Peter Paret, Chichester, West Sussex, UK: Princeton University Press, 1984, 732 s.
- DELACRUZ, Victor J. *Systemic Operational Design: Enhancing the Joint Operation Planning Process*. Fort Leavenworth, Kansas: School of Advanced Military Studies, United States Army Command and General Staff College, 2007, 64 s.
- HEREDIA, Michael H. *Building a Campaign: The Essential Elements of Operational Design*. Fort Leavenworth, Kansas: School of Advanced Military Studies, United States Army Command and General Staff College, 1995, 74 s.
- JOMINI, Antoine-Henri. *The Art of War*. The Project Gutenberg EBook of The Art of War, by Baron Henri de Jomini. Dostupný z [www: http://www.gutenberg.org/files/13549/13549-h/13549-h.htm](http://www.gutenberg.org/files/13549/13549-h/13549-h.htm)), s. 85-92.
- LESSARD, Pierre. Campaign Design for Winning the War and the Peace. USAWC, *Parameters*, summer, 2005, str. 36-50.
- MOELTER, Jonathon R. *Applicability of the Concepts of Operational Design in a Peace Environment*. Fort Leavenworth, Kansas: School of Advanced Military Studies, United States Army Command and General Staff College, 2003, 50 s.
- ODUM, Wesley R. *Conceptual Transformation for the Contemporary Operational Environment*. Fort Leavenworth, Kansas: School of Advanced Military Studies, United States Army Command and General Staff College, 2003, 78 s.
- PAQUIN, Albert J. *Words Mean Things: What Is The Decisive Point?* Newport: Naval War College, 2007, 22 s.
- SPIŠÁK, Ján. Combined Joint Exercise (CJEX) 09 COMBINED DESTINY – poznatky a zkušenosti. *Vojenské rozhledy*, 2010, roč. 19 (51), č. 1, s. 83-92, ISSN 1210-3292.
- SUN TZU. *The Art of War*, překlad Griffith, Samuel B., London: Oxford University Press, 1963, 198 s.

- VEJMEJKA, Oto a kol. *Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů* [pomůcka]. Správa doktrín Vyškov, Praha: AVIS MO, 2005, 359 s.
- AAP-6, *Terminologický slovník pojmů a definic NATO* (anglicky a francouzsky), Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, odbor obranné standardizace, Praha, 2009, 467 s.
- AJP-01 (D), *Allied Joint Doctrine*. NATO Standardization Agency, 2010, 130 s.
- B-GL-300-001/FP-000, *The Conduct of Land Operations – Operational Level Doctrine For The Canadian Army*. Issued on Authority of the Chief of the Defence Staff, 1998, 153 s.
- Field Manual 100-5 (FM 100-5), Operations*, Department of the Army, Washington, DC, 1993, 163 s.
- Field Manual 3-0 (FM 3-0), Operations*, Department of the Army, Washington, DC, 2008, 220 s.
- Field Manual 3-07 (FM 3-07), Stability Operations*, Department of the Army, Washington, DC, 2008, 208 s.
- Field Manual 3-24 (FM 3-24), Counterinsurgency*, Department of the Army, Washington, DC, 2008, 282 s.
- Joint Doctrine Publication 01 (JDP 01), Joint Operations*, The Joint Doctrine & Concepts Centre, Ministry of Defence, Shrivenham, Swindon, UK, 2004, 109 s.
- Joint Doctrine Publication 5-00 (JDP 5-00), Campaign Planning*, The Development, Concepts and Doctrine Centre, Ministry of Defence, Shrivenham, Swindon, UK, 2008, 287 s.
- Joint Publication (JP) 1-02, Dictionary of Military and Associated Terms*, (US) 2001 (As Amended Through 30 September 2010), Operational Plans and Joint Force Development Directorate, J-7, Joint Doctrine Division, 2010, 695 s.
- Joint Publication (JP) 3-0, Joint Operations*, 2006 incorporating change 2, Department of Defense, Washington, DC 2010, 238 s.
- Joint Publication (JP) 5-0, Joint Operation Planning*, Department of Defense, Washington, DC, 2006, 218 s.
- Joint Publication (JP) 5-00.1, Joint Doctrine for Campaign Planning*, Department of Defense, Washington, DC, 2002, 121 s.
- Joint Warfare Publication 3-00 (JWP 3-00), Joint Operations Execution*, The Joint Doctrine&Concepts Centre, Ministry of Defence, Shrivenham, Swindon, UK, 2004, 199 s.
- Joint Warfare Publication 3-50 (JWP 3-50), The Military Contribution To Peace Support Operations*, The Joint Doctrine&Concepts Centre, Ministry of Defence, Shrivenham, Swindon, UK, 2004, 259 s.
- Joint Warfare Publication 5-00 (JWP 5-00), Joint Operations Planning*, Shrivenham, Swindon, UK: The Joint Doctrine & Concepts Centre, Ministry of Defence, 2004, 211 s.
- Joint Doctrine Publication 01 (JDP 01), Joint Operations*. Shrivenham, Swindon, UK: The Joint Doctrine & Concepts Centre, Ministry of Defence, 2004, 109 s.
- Joint Doctrine Publication 5-00 (JDP 5-00), Campaign Planning*. Shrivenham, Swindon, UK: The Development, Concepts and Doctrine Centre, Ministry of Defence, 2008, 287 s.
- Joint Publication (JP) 1-02, Dictionary of Military and Associated Terms*, (US) 2001 (as amended through 30 September 2010), Operational Plans and Joint Force Development Directorate, J-7, Joint Doctrine Division, 2010, 695 s.
- Joint Publication (JP) 3-0, Joint Operations*, 2006 incorporating change 2. Washington, DC: Department of Defense, 2010, 238 s.
- Joint Publication (JP) 5-0, Joint Operation Planning*. Washington, DC: Department of Defense, 2006, 218 s.
- Joint Publication (JP) 5-00.1, Joint Doctrine for Campaign Planning*. Washington, DC: Department of Defense, 2002, 121 s.
- Joint Warfare Publication 3-00 (JWP 3-00), Joint Operations Execution*. Shrivenham, Swindon, UK: The Joint Doctrine&Concepts Centre, Ministry of Defence, 2004, 199 s.
- Joint Warfare Publication 3-50 (JWP 3-50), The Military Contribution To Peace Support Operations*. Shrivenham, Swindon, UK: The Joint Doctrine&Concepts Centre, Ministry of Defence, 2004, 259 s.
- Joint Warfare Publication 5-00 (JWP 5-00), Joint Operations Planning*. Shrivenham, Swindon, UK: The Joint Doctrine&Concepts Centre, Ministry of Defence, 2004, 211 s.
- Pub-100-31-01, Vojenské operace podle principů doktríny NATO pro společné operace AJP-3(A)*, Správa doktrín Vyškov, Praha: AVIS MO, 2007, 112 s.
- Pub-100-52-01, Operační plánování v NATO podle principů spojenecké společné doktríny pro operační plánování AJP-5*, Správa doktrín Vyškov, Praha: AVIS MO, 2007, 103 s.
- Vojenské operace NATO podle základní alianční doktríny AJP-01(C)*. Správa doktrín Vyškov, Praha: AVIS MO, 2007, 143 s.